

Postaci historycznie związane z Muzeum Polskim w Rapperswilu:

Stefan Żeromski (1864-1925) – prozaik, dramaturg, publicysta – jeden z najwybitniejszych polskich pisarzy. W latach 1892-1896 pracował jako zastępca bibliotekarza w Muzeum Narodowym Polskim w Rapperswilu. W tym czasie powstały m.in. „Szyfowe prace”. O pracy w Rapperswilu wspominał w listach do Henryka Bukowskiego.

Władysław Ewaryst hr. Broel-Plater (1806-1889) – uczestnik powstania listopadowego. Początkowo przebywał we Francji, a następnie przeniósł się do Szwajcarii. 1868 r. w stulecie konfederacji barskiej ufundował nad Jeziorem Zuryskim w Rapperswilu Kolumnę Wolności. Od 1870 roku remontował pobliski zamek w zamian za to otrzymał prawo do dzierżawy obiektu na 99 lat. Tak powstało Muzeum Narodowe Polskie w Rapperswilu. W zbiorach znalazły się m.in. cenne rękopisy, druki emigracyjne i liczne pamiątki narodowe. Władysław Plater został pochowany na dziedzińcu zamku, gdzie znajduje się Muzeum.

Henryk Bukowski (1839-1900) – uczestnik powstania styczniowego. Wyemigrował do Sztokholmu gdzie założył jeden z najbardziej znanych antykwariatów. Bukowski obok hrabiego Władysława Platera uznawany jest za twórcę Muzeum Narodowego Polskiego w Rapperswilu. Zmarł w Sztokholmie, ale na żądanie Polaków mieszkających za granicą jego ciało przetransportowano do Szwajcarii i pochowano go na dziedzińcu zamku, gdzie znajduje się Muzeum Polskie w Rapperswilu.

Kolumna Barska w Rapperswilu

Kolumna została ufundowana przez hrabiego Władysława Ewarysta Broel-Platera (zamieszkałego w Rapperswilu powstańca listopadowego i styczniowego, polskiego działacza emigracyjnego) w 1868 r. z okazji stulecia konfederacji barskiej – uznawanej za pierwsze polskie powstanie narodowe. Autorem projektu monumentu jest szwajcarski architekt - Julius Stadler zaś wykonawcą był Louis Wethli. Sześciometrowy pomnik miał formę kolumny z czarnego marmuru stojącej na prostopadłościennym cokole zwieńczonej figurą orła z rozpostartymi skrzydłami. Pierwotnie obiekt ustawiono nad brzegiem Jeziora Zuryskiego. Dwa lata później przeniesiono monument na dziedziniec zamku w którym mieści się muzeum, przy okazji wymieniono uszkodzony trzon na żeliwny odlew. Trzecia i ostatnia zmiana lokalizacji obiektu miała miejsce w 1968 r., kiedy to kolumnę ustawiono na reprezentacyjnym placu przed główną bramą wjazdową na teren zamku.

To najstarsze polonicum w Rapperswilu. Kolumna upamiętnia konfederację barską, którą rozumiano wówczas jako pierwsze antyzaborcze powstanie, przypominając, że tradycja walk niepodległościowych Polaków sięga czasów przedrozbiorowych. Kolumna postawiona została w 100-lecie konfederacji barskiej. Zwana przez Szwajcarów Polensaule – Polską Kolumną, jest też symbolem dobrych relacji polsko-szwajcarskich.

Płyta od strony wschodniej, jedyna z białego marmuru, przedstawia herb Rzeczypospolitej Obojga Narodów: Korony i Litwy. Tarcza herbowa zwieńczona koroną, w tle podwieszona tkanina/feston, dolna część ze związanymi gałązkami dębową i oliwną. Na wstążce napis DEUS

SERVET POLONIAM, a poniżej kuta data odsłonięcia kolumny DIE XVI M. AUGUSTI MD CCCL XVIII, oraz w prawym narożniku inicjały L.W., prawdopodobnie Louis Wethli senior, autor płaskorzeźby. Na płycie od strony południowej wykuto napis MAGNA RES LIBERTAS (wolność to wielka rzecz). Napis na płycie od strony północnej, ułożony przez poetę Kornela Ujejskiego, głosi: NIESPOŻYTY DUCH POLSKI STULETNIĄ KRWAWĄ WALKĄ PROTESTUJĄCY PRZECIW CIEMIĘŻĄCEJ GO PRZEMOCY Z WOLNEJ ZIEMI HELWETÓW PRZEMAWIA DO SPRAWIEDLIWOŚCI ŚWIATA I BOGA, i jest powtórzony od strony zachodniej w języku niemieckim. Dolną część trzonu kolumny zdobią trzy głowy lwów trzymające w paszczach połączone girlandy z liści laurowych.

Kolumna była kilkakrotnie poddawana zabiegom konserwatorskim. Ostatnie prace przeprowadzono w 2008 roku w związku ze 140. Rocznicą powstania kolumny. Wykonał je zespół konserwatorów-restauratorów dzieł sztuki pod kierunkiem dr. Janusza Smazy z Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, a sfinansowało na wniosek Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa narodowego. Pracom poddano także nagrobek W. i K. Platerów i H. Bukowskiego.